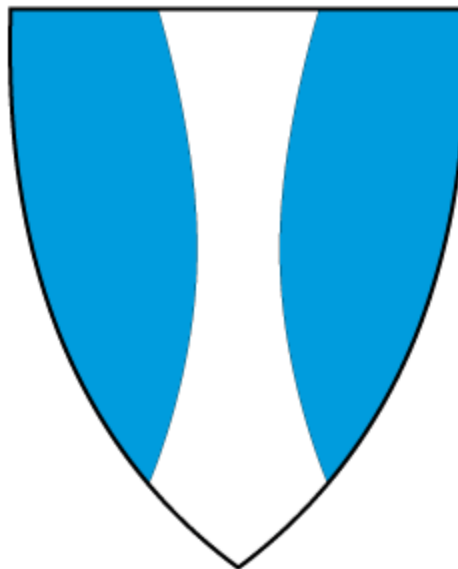

Finansrapport Kvam herad

Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Årsrapport 2013 (1. januar til 31. desember)

Innhold

Side 2:	Innhold og forbehold
Side 3:	Oppsummering og nøkkeltall
Side 4:	Fordeling rentebinding
Side 5:	Finansreglementets krav
Side 6:	Porteføljens durasjon
Side 7:	Utvikling i durasjon
Side 8:	Utvikling gjennomsnittrente
Side 9:	Utvikling i lånegjeld
Side 10:	Låneopptak og refinansieringer i 2013
Side 11:	Motpartsoversikt
Side 12:	Beholdningsoversikt
Side 13:	Stamdataoversikt
Side 14:	Markedskommentar
Side 15:	Ordliste og forklaring

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift for finansforvaltning og reglement for finansforvaltning vedtatt av kommunestyret i Kvam herad. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatning på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatning uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere og kommunen og BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av denne informasjonen oppgitt fra tredjeparter.

Oppsummering og nøkkeltall

Nøkkeltall		Forklaring
Total lånegjeld	Kr. 859 204 895	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer startlån i Husbanken, lån i Kommunalbanken, KLP Kommunekreditt og verdipapirmarkedet.
Gjennomsnittlig rentebinding / durasjon	1,905 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har durasjon på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder.
Vektet gjennomsnittrente	2,80 %	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Gjennomsnittlig nedbetalingstid / kredittdurasjon	8,45 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har kommunen alt annet like.

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis vis av total
Lån med fast rente:		
Rentebinding > 1 år	504 877 465	58,76 %
Rentebinding < 1 år	252 261 690	29,36 %
Sum rentebinding	757 139 155	88,12 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	102 065 740	11,88 %
SUM total	859 204 895	100,00 %

Oversiktstabell

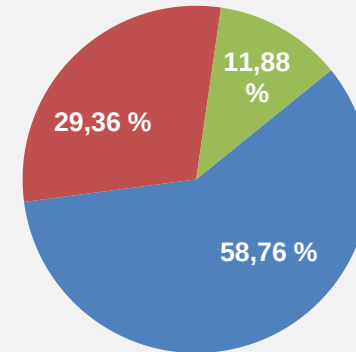
Forklaring

Tabellen over viser fordelingen av gjeldsporteføljen til Kvam herad på rapporteringstidspunkt.

Lån med flytende rente er lån i Husbanken og Kommunalbanken til p.t. vilkår.
Lån med p.t. vilkår har 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid.

Fordeling rentebinding grafisk

■ Rentebinding > 1 år ■ Rentebinding < 1 år ■ Flytende rente

Fordeling av porteføljen rentebinding i prosent

Forklaring

Figuren over viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen til Kvam herad på rapporteringstidspunkt.

Finansreglementets krav

Krav i kommunens reglement	Status	Kommentar
Innhente minst 2 konkurrerende tilbud ved refinansieringer og låneopptak	✓ OK	
Refinansieringsrisiko skal reduseres ved å spre forfall/renteregulering	✓ OK	
Størrelse på enkeltlån, ingen enkeltlån skal utgjøre uforholdsmessig stor andel av total lånegjeld	✓ OK	
Rapportering i henhold til gjeldende reglement og forskrift	✓ OK	
Fordeling av låneopptak på flere långivere	✓ OK	
Nye låneopptak tatt opp i tråd med reglene i Kommuneleien § 50	✓ OK	
Krav til gjeldsporteføljen i henhold til finansreglement		

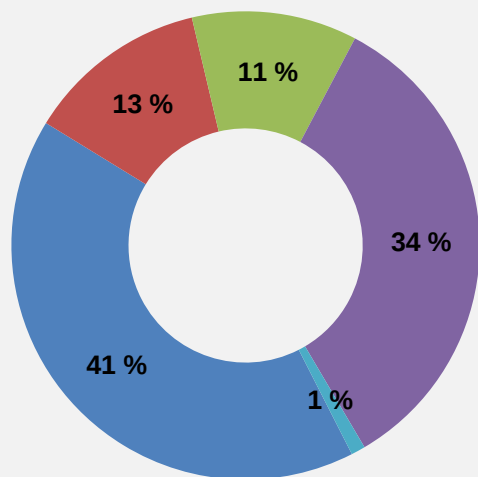
Porteføljens durasjon

Durasjonsintervall	Pålydende i NOK	Durasjon	Prosentvis andel av porteføljen
Under 1 år	354 478 551	0,23	41,26 %
1-2 år	107 873 538	1,74	12,56 %
2-3 år	98 165 073	2,48	11,43 %
3-5 år	290 300 000	3,72	33,79 %
5-10 år	8 387 733	5,3	0,98 %
Samlet for hele porteføljen	859 204 895	1,905	100,00 %

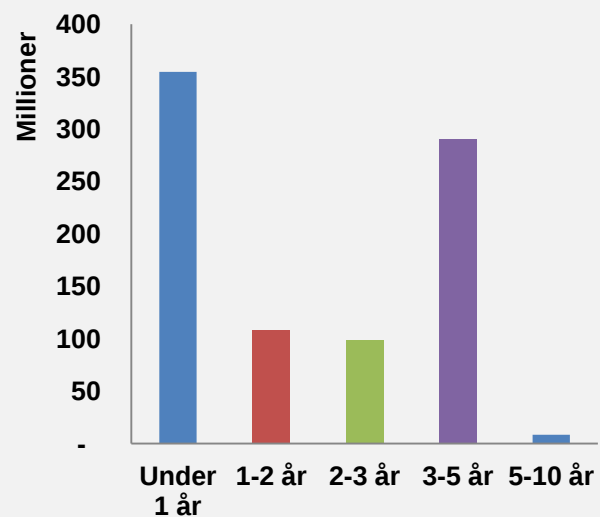
Nøkkeltall porteføljens effektive løpetid

Durasjonsintervall i % av porteføljen

■ Under 1 år ■ 1-2 år ■ 2-3 år ■ 3-5 år ■ 5-10 år

Durasjonsintervall i NOK

Kommentar

Durasjon brukes ofte for å måle renterisiko. Durasjon gir et uttrykk for hvor følsom markedsverdien på lånene er for en endring i markedsrentene.

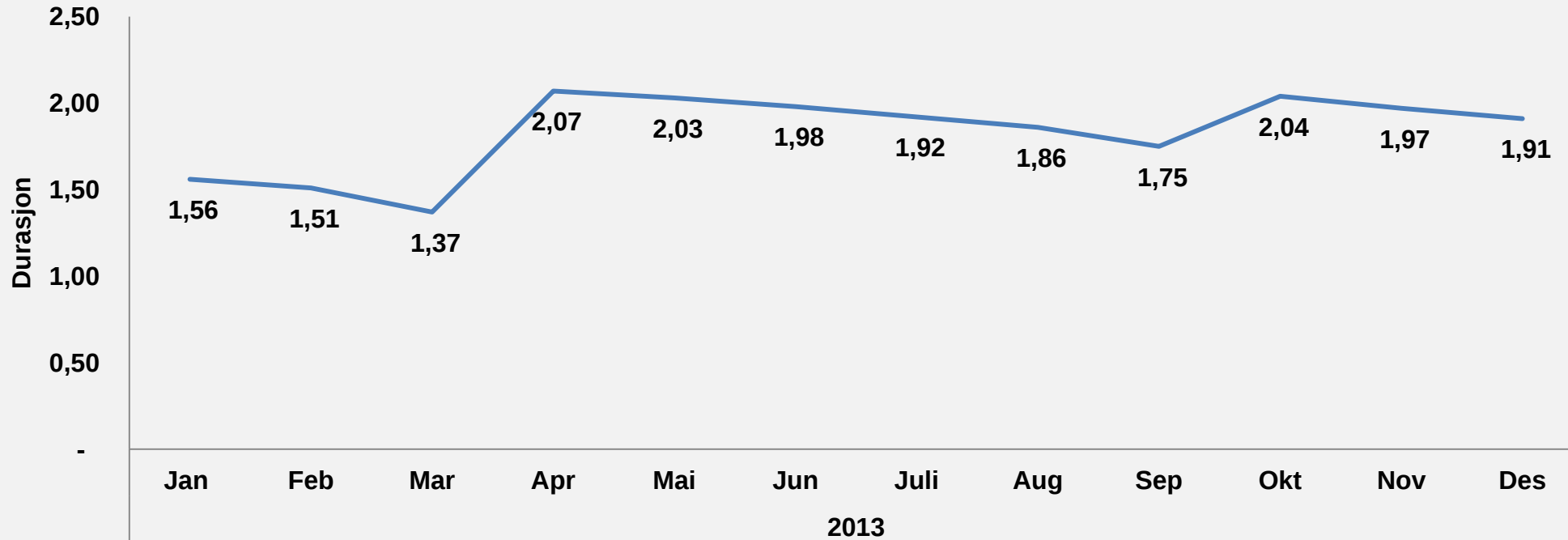
Man kan se på durasjon som vektet gjennomsnittlig løpetid for et lån eller en plassering. Porteføljens durasjon var ved slutten av rapporteringsperioden på 1,905. Dette er i tråd med heradets finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element.

Risiko i porteføljen

Porteføljens forfallsstruktur, durasjon og sammensetning vurderes fortløpende og justeres i forhold til markedssyn og markedsforholdene.

Utvikling i durasjon

Utvikling i durasjon

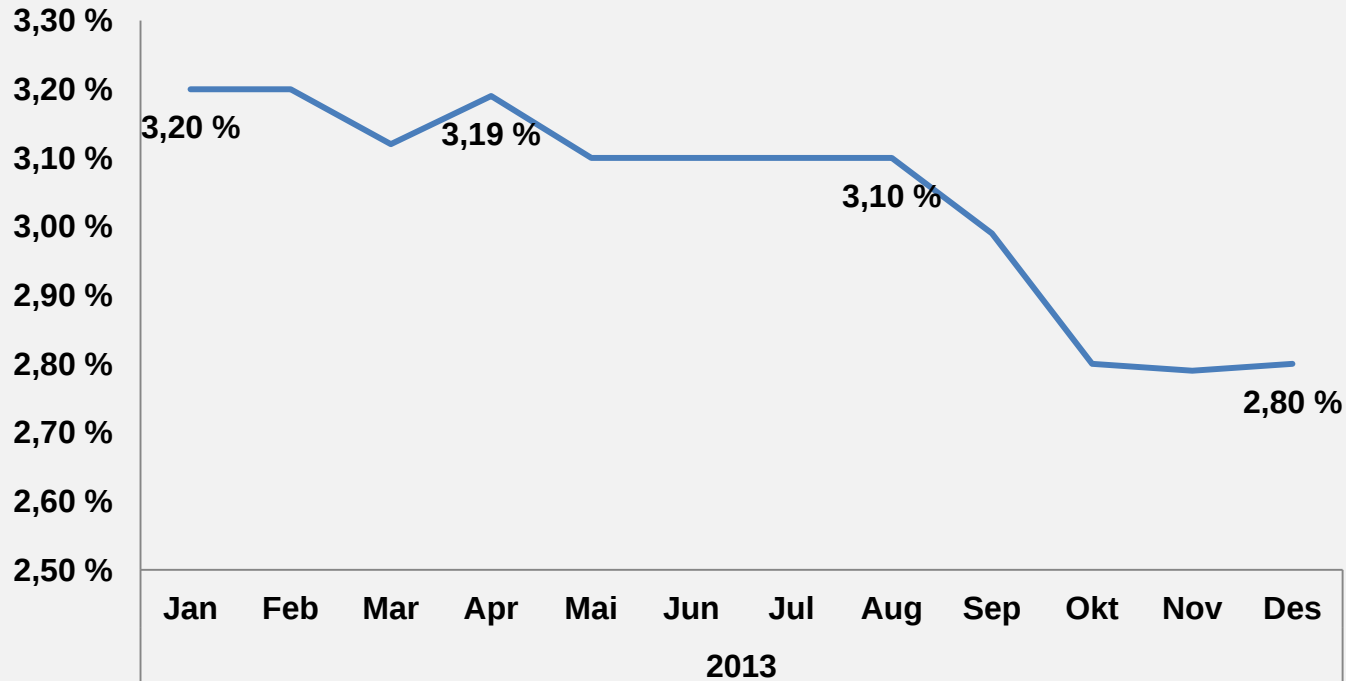
Utvikling durasjon

Kommentar

- Durasjon er målt ved slutten av hver måned.
- Durasjonen i porteføljen har økt fra 1,56 ved årets begynnelse til 1,91 ved utgangen av august.
- I april ble NOK 150 mill. lagt til en 5-års rentebinding, dette første til økt durasjon.
- Ved refinansieringer og nye låneopptak vil lengden på rentebindinger løpende vurderes ut fra portefølje og markedsmessige perspektiver.

Utvikling gjennomsnittrente

Utvikling i gjennomsnittrente

Vektet gjennomsnittrente

Kommentar

Gjennom året har vektet gjennomsnittrente i Kvam herad sin låneportefølje variert fra 3,20 % ved årets begynnelse til 2,80 % ved utgangen av desember

I april ble det gjort en 5-års rentebinding av NOK 150 mill. som bidro til at vektet gjennomsnittrente økte. I mai falt vektet snittrente da et fastrentelån i Kommunalbanken til 3,51 % ble refinansiert som et sertifikat, til en rente på 1,828%.

Lengre rentebindinger vurderes fortløpende hvis det oppnås attraktive nivåer ved opptak av nye lån og refinansieringer.

Rentenivået på porteføljen er i tråd med- og reflekterer kommunens rentesikringsstrategi og evalueres fortløpende.

Porteføljen og markedsrenter 31. desember 2013 (Rentene indikerer lånerente for kommune for ulike løpetider)

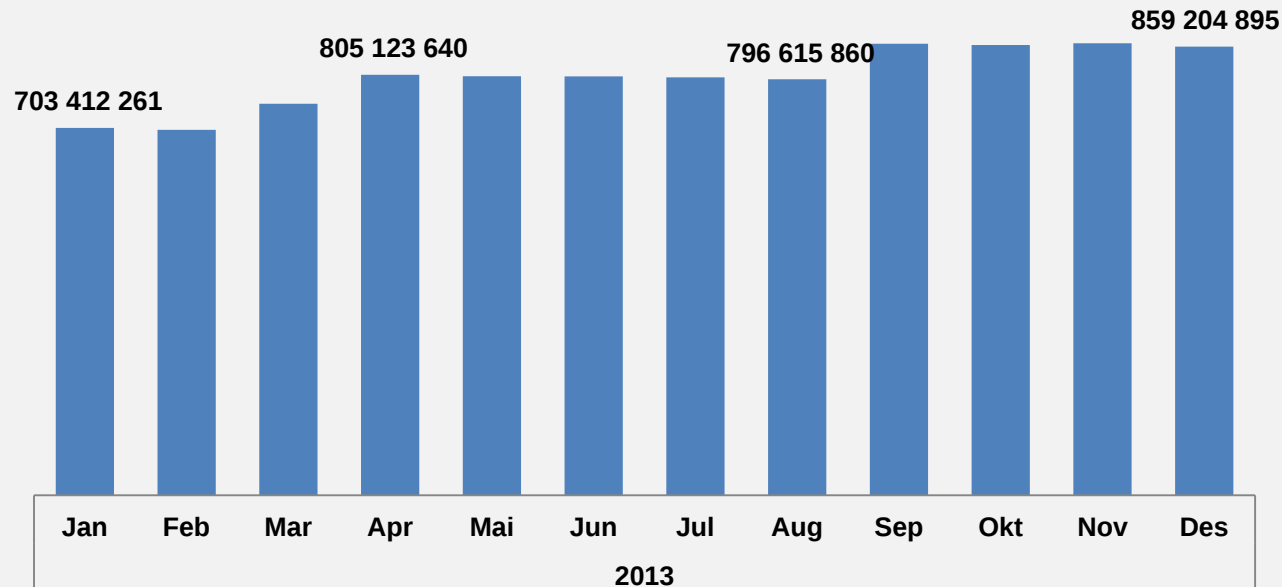
Vektet gjennomsnittrente	P.T KBN	Norges Bank (foliorenten/ styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 ÅR	5 ÅR
2,80 %	2,25 %	1,50 %	1,70 %	1,76 %	1,89 %	2,33 %	2,97 %

Markedsrenter og porteføljens betingelser

Kilde: Norges Bank, Reuters og Bloomberg

Utvikling i lånegjeld

Utvikling lånegjeld

Utvikling lånegjeld

Kommentar

- Det ble tatt opp et nytt lån på NOK 50 mill. i mars, dette ble tatt opp som et 6 mnd sertifikatlån i Kommunalbanken.
- Det ble tatt opp et nytt lån i april på NOK 60 mill. Dette ble slått sammen med et lån som skulle refinansieres og ble lagt til en 5-års rentebinding.
- I mai ble det i forbindelse med en refinansiering nedbetalt NOK 48 084.
- Avdrag i henhold til nedbetalingsplaner for perioden er betalt.

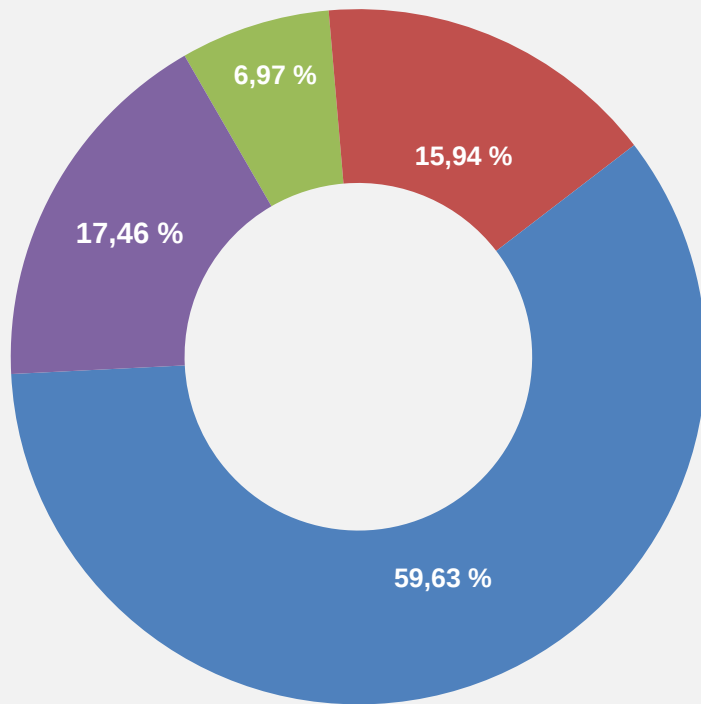
Låneopptak og refinansieringer i 2013

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall / renteregulering	Kommentar
SEB Merchant Banking	10.01.2013	90 000 000	1,95 %	10.04.2013	Refinansiering av sertifikatlån NO001066161 i SEB
Kommunalbanken	19.03.2013	50 000 000	1,906 %	19.09.2013	Budsjett 2013
Danske Markets	10.04.2013	150 000 000	2,87 %	10.04.2018	Refinansiering av NO0010669880 (NOK 90 mill) og Budsjett 2013 (NOK 60 mill)
Kommunalbanken	03.05.2013	47 000 000	1,828 %	03.09.2013	Refinansiering av lån 20100235 hos Kommunalbanken. Det ble betalt 48 084 i avdrag ved refiansiering.
Kommunalbanken	03.09.2013	100 000 000	1,805 %	03.03.2014	Refinansiering av lån 20130217 i Kommunalbanken på NOK 47 mill. og deler av investeringslån 2013 på NOK 53 mill.
Kommunalbanken	19.09.2013	83 250 000	1,876 %	19.03.2014	Refinansiering av 2 lån i Kommunalbanken, henholdsvis lån 20050785 og 20130138
KLP Kommunekreditt	28.10.2013	82 000 000	2,88 %	30.10.2017	Refinansiering av lån nr. 20070302 i KBN
Husbanken	06.09.2013	15 000 000	2,09 %	01.10.2043	Opptak av nye lån i Husbanken
Husbanken	07.11.2013	3 750 000	2,09 %	01.12.2043	Opptak av nye lån i Husbanken
Aktivitet					

Motpartsoversikt

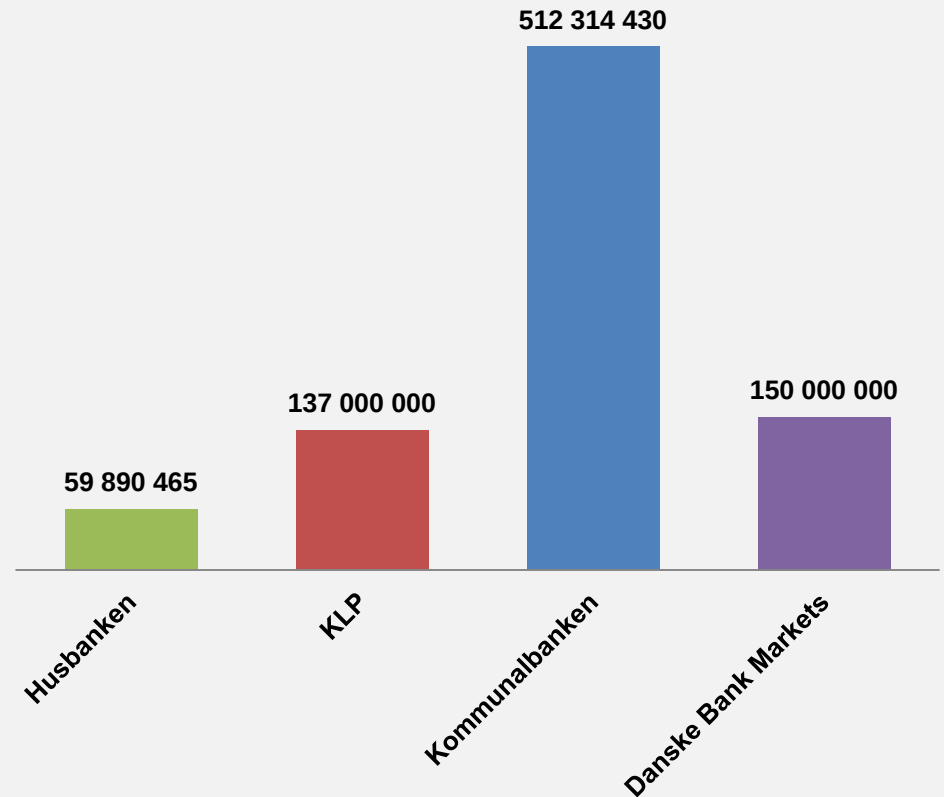
Motpartsoversikt i prosent

Husbanken KLP Kommunalbanken Danske Bank Markets

Motpartsoversikt i prosent

Motpartsoversikt i NOK

Motpartsoversikt i NOK

Beholdningsoversikt

ISIN/lånenummer og långiver	Delportefølje	Saldo	i % av total gjeld
Kvam herad - Lån Husbanken			
13508133	Kvam - HB - Fast 3 år - 1,089 % - 2015	51 125	0,01 %
13521879	Kvam - HB - Fast 3 år - 2,089 % - 2015	99 996	0,01 %
13542663	Kvam - HB - Fast 5 år - 1,89 % - 2017	2 249 991	0,26 %
13547281	Kvam - HB - Fast 10 år - 2,28 % - 2021	3 951 061	0,46 %
13550234	Kvam - HB - Fast 10 år - 3,70 % - 2012	4 436 672	0,52 %
13551919	Kvam - HB - Fast 10 år - 3,70 % - 2021	3 300 000	0,38 %
13555026	Kvam - HB - Fast 5 år - 3,10 % - 2016	7 045 438	0,82 %
13559304	Kvam - HB - Fast 5 år - 2,379 % - 2016	9 178 082	1,07 %
13560084	Kvam - HB - Flytende	10 000 000	1,16 %
13560979.10	Kvam - HB - Flytende	15 000 000	1,75 %
13560979.20	Kvam - HB - Flytende	3 750 000	0,44 %
13945068	Kvam - HB - Fast 3 år - 1,80 % - 2015	828 100	0,10 %
		59 890 465	6,97 %
ISIN/lånenummer og långiver	Delportefølje	Saldo	i % av total gjeld
Kvam herad - Lån KLP			
8317.52.72022	Kvam - KLP - Fast 5 år - 3,06 % - 2017	55 000 000	6,40 %
8317.53.14906	Kvam - KLP - Fast 4 år - 2,88 % - 2017	82 000 000	9,54 %
		137 000 000	15,94 %
ISIN/lånenummer og långiver	Delportefølje	Saldo	i % av total gjeld
Kvam herad - Lån Danske Bank Markets			
NO0010674625	Kvam - Danske - Obligasjon - Forfall 10.04.18	150 000 000	17,46 %
		150 000 000	17,46 %
ISIN/lånenummer og långiver	Delportefølje	Saldo	i % av total gjeld
Kvam herad - Kommunalbanken			
20040073	Kvam - KB - Flyt - PT rente	73 315 740	8,53 %
20050259	Kvam - KB - Fast 3 år - 3,22 % - 2014	27 344 990	3,18 %
20060008	Kvam - KB - Fast 3 år - 3,22 % - 2014	41 666 700	4,85 %
20080068	Kvam - KB - Fast 5 år - 3,82 % - 2015	100 000 000	11,64 %
20080462(2)	Kvam - KB - Fast 5 år - 3,65 % - 2016	86 737 000	10,10 %
20130438	Kvam - KBN - Sertifikat - forfall 03.03.14	100 000 000	11,64 %
20130502	Kvam - KBN - Sertifikat - forfall 19.03.14	83 250 000	9,69 %
		512 314 430	59,63 %
SUM		859 204 895	100,0 %

Stamdataoversikt

ISIN/lånenummer og långiver	Delportefølje	Saldo	Forfall	Rente vilkår	Neste renteregulering
Kvam herad - Lån Husbanken					
13508133	Kvam - HB - Fast 3 år - 1,089 % - 2015	51 125	01.02.2016	1,089%	01.04.2015
13521879	Kvam - HB - Fast 3 år - 2,089 % - 2015	99 996	01.12.2016	2,089%	01.04.2015
13542663	Kvam - HB - Fast 5 år - 1,89 % - 2017	2 249 991	01.08.2020	1,887%	01.09.2017
13547281	Kvam - HB - Fast 10 år - 2,28 % - 2021	3 951 061	01.07.2028	2,280%	01.09.2022
13550234	Kvam - HB - Fast 10 år - 3,70 % - 2012	4 436 672	01.07.2034	3,700%	01.01.2021
13551919	Kvam - HB - Fast 10 år - 3,70 % - 2021	3 300 000	01.06.2030	3,700%	01.01.2021
13555026	Kvam - HB - Fast 5 år - 3,10 % - 2016	7 045 438	01.05.2029	3,100%	01.01.2016
13559304	Kvam - HB - Fast 5 år - 2,379 % - 2016	9 178 082	01.03.2036	2,379%	01.11.2016
13560084	Kvam - HB - Flytende	10 000 000	01.10.2042	2,089%	
13560979.10	Kvam - HB - Flytende	15 000 000	01.10.2043	2,089%	
13560979.20	Kvam - HB - Flytende	3 750 000	01.12.2043	2,089%	
13945068	Kvam - HB - Fast 3 år - 1,80 % - 2015	828 100	01.04.2017	1,792%	01.09.2015
		59 890 465			

ISIN/lånenummer og långiver	Delportefølje	Saldo	Forfall	Rente vilkår	Neste renteregulering
Kvam herad - Lån KLP					
8317.52.72022	Kvam - KLP - Fast 5 år - 3,06 % - 2017	55 000 000	22.08.2042	3,060%	22.08.2017
8317.53.14906	Kvam - KLP - Fast 4 år - 2,88 % - 2017	82 000 000	30.10.2017	2,880%	30.10.2017
		137 000 000			

ISIN/lånenummer og långiver	Delportefølje	Saldo	Forfall	Rente vilkår	Neste renteregulering
Kvam herad - Lån Danske Bank Markets					
NO0010674625	Kvam - Danske - Obligasjon - Forfall 10.04.18	150 000 000	10.04.2018	2,870%	10.04.2018
		150 000 000			

ISIN/lånenummer og långiver	Delportefølje	Saldo	Forfall	Rente vilkår	Neste renteregulering
Kvam herad - Kommunalbanken					
20040073	Kvam - KB - Flyt - PT rente	73 315 740	15.02.2025	2,250%	
20050259	Kvam - KB - Fast 3 år - 3,22 % - 2014	27 344 990	01.03.2035	3,220%	01.09.2014
20060008	Kvam - KB - Fast 3 år - 3,22 % - 2014	41 666 700	01.09.2036	3,220%	01.09.2014
20080068	Kvam - KB - Fast 5 år - 3,82 % - 2015	100 000 000	28.04.2038	3,820%	28.10.2015
20080462(2)	Kvam - KB - Fast 5 år - 3,65 % - 2016	86 737 000	28.10.2032	3,650%	28.10.2016
20130438	Kvam - KBN - Sertifikat - forfall 03.03.14	100 000 000	03.03.2014	1,805%	03.03.2014
20130502	Kvam - KBN - Sertifikat - forfall 19.03.14	83 250 000	19.03.2014	1,876%	19.03.2014
		512 314 430			

SUM 859 204 895

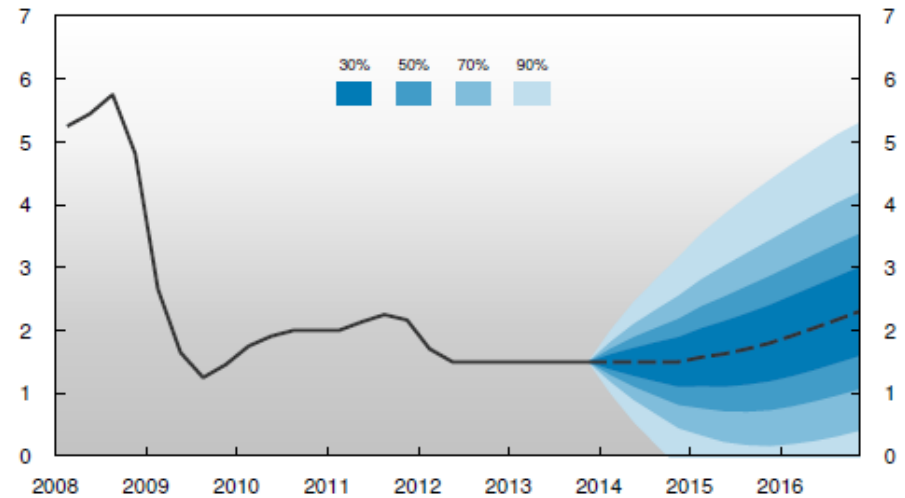
Markedskommentar

Den økonomiske situasjon globalt viser fortsatt en moderat økonomisk oppgang. Veksten i USA er på vei oppover, og vi ser bedring i både økonomisk vekst og sysselsetting. I Europa er det også tegn til bedring, selv om veksten er lav og arbeidsledighet er på høye nivåer. Ved utgangen av 2013 kan det se ut som veksten i norsk økonomi avtar, og at første halvdel av 2014 blir en periode uten den helt store aktiviteten. Nasjonalregnskapstall fra SSB viser en utflating av konsum og boliginvesteringer, mens petroleumsinvesteringene trolig vil avta i andre halvår 2014. Det er stabile vekstforventninger ute, men forventningene til Norge kuttes.

Hovedstyret i Norges Bank vedtok på sitt møte 4. desember å holde renten uendret på 1,5 prosent. På samme møte vedtok hovedstyret at styringsrenten bør ligge i intervallet 1 -2 prosent i perioden fram til neste rapport legges fram i mars 2014, med mindre norsk økonomi blir utsatt for nye store forstyrrelser. Hovedstyret la vekt på usikkerheten om utviklingen i inflasjon, produksjon og sysselsetting fremover, og mente at det taler for å gå forsiktig fram i rentesettingen. Det ble også pekt på at en reduksjon i styringsrenten kan øke risikoen for at oppbyggingen av finansielle ubalanser tiltar. Etter en samlet vurdering mente derfor hovedstyret at styringsrenten bør ligge på dagens nivå den nærmeste tiden.

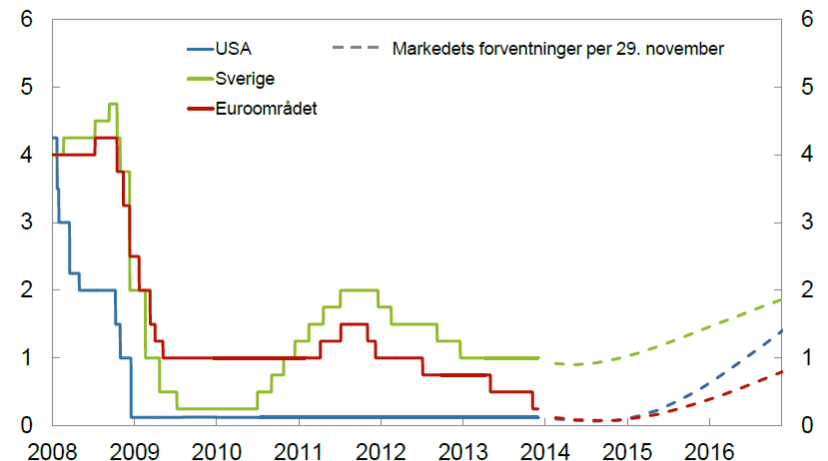
Norges Bank anslår nå uendret styringsrenten til sommeren 2015, og deretter en gradvis økning. 3 mnd nibor er ved utgangen av 2013 på 1,69 prosent, som gir en flytende kortsiktig lånerente for kommunen på mellom 1,70 – 1,80 prosent etter kredittpåslag. Det er også svært lave styringsrenter og markedsrenter ute, og det ventes ikke økninger i verken USA eller Europa før godt inn i 2015. Det er derfor mye som taler for at kommunen kan låne til flytende renter under 2 prosent i hele 2014 og store deler av 2015.

Figur 1.11a Anslag på styringsrenten i referansebanen med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

Svært lave styringsrenter ute

Prosent

Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Bloomberg, desember 2013.

Ordliste og forklaring

Basispunkt

Et basispunkt er ett hundredels prosentpoeng. Denne måleenheten brukes særlig til å angi kostnader og avkastningsforskjeller i kapitalforvaltning.

Deflasjon

Vedvarende fall i det generelle prisnivået (se inflasjon).

Derivat

En finansiell kontrakt hvor verdien avhenger av verdien til en underliggende variabel på et fremtidig tidspunkt. Priser på finansielle aktiva, råvarer osv. benyttes ofte som underliggende variabel. Opsjoner og terminkontrakter er eksempler på derivater.

Durasjon

Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før alle kontantstrømmer (rentekuponger og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er svært følsom for renteendringer.

Finansinstitusjoner

Selskap, foretak eller annen institusjon som driver finansieringsvirksomhet, med unntak av offentlige kredittinstitusjoner og fond, verdipapirfond, verdipapirforetak. Finansinstitusjon er en samlebetegnelse for banker, finansieringsforetak og forsikringselskaper.

Finanstilsynet

Finanstilsynet fører tilsyn med finansinstitusjoner, institusjonene i verdipapirmarkedet, pensjonskasser, revisorer, regnskapsførere, eiendomsmeglere og inkassoselskaper.

Foliorenten

Renten bankene får på sine innskudd fra en dag til den neste i Norges Bank. Foliorenten er det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken.

FRA-rente

Forward Rate Agreement. Fremtidig renteavtale. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.

IMM-dager

Vanlig brukte forfallsdager for standardiserte pengemarkedsprodukter (forkortelsen står for International Money Market).

Inflasjon

Vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjonen måles vanligvis ved veksten i konsumprisindeksen (KPI).

KPI

Konsumprisindeks. Indeks som måler veksten i konsumprisene (se inflasjon).

Kredittinstitusjon

Foretak som mottar innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler og yter lån for egen regning.

Kredittrisiko

Risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Markedsrisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Nominell rente

Pålydende rente på en finansiell fordring. Se også realrente.

Nullkuponobligasjon

En obligasjon uten rentebetalinger. Nullkuponobligasjoner legges ut til underkurs, dvs. til en kurs lavere enn pålydende verdi, og løses inn til pålydende verdi ved forfall.

Obligasjon

Standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, renteutbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringsbestemmelser, avtales ved utstedelsen av lånet.

Oppgjørsrisiko

Risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Ved betalingsformidling blir transaksjoner generert av kunder og de resulterende eksponeringer vil ikke være resultat av eksplisitte kredittvurderinger. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Opsjon

Man skiller mellom to typer opsjoner, kjøpsopsjoner og salgsopsjoner. En kjøpsopsjon (salgsopsjon) er en rett, men ikke plikt til å kjøpe (selge) et underliggende aktivum til en på forhånd avtalt pris. Mulige underliggende aktiva er aksjer, valuta m.m.

Ordliste og forklaring

Pengeoppgjøret

Pengedelen av verdipapiroppgjøret.

Portefølje

Brukes om samlet mengde av verdipapirer eller lån.

Realrente

Realrenten er nominell rente korrigert for prisstigning (inflasjon).

Rentebærende instrumenter

Finansielle kontrakter der avkastningen er knyttet til en avtalt rente av en pålydende verdi. Et eksempel er obligasjoner.

Renteforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av rentebærende instrumenter.

Rentefølsomhet

Sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendring på ett prosentpoeng i pengemarkedet.

Rentemargin

Differansen mellom (en banks) utlåns- og innskuddsrente.

Rentepapirer

Fellesbetegnelse for obligasjoner, sertifikater og statskasseveksler.

Renterisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i renten.

Risikopremie

Den ekstra avkastningen en investor forventes å oppnå ved en risikabel investering i forhold til en risikofri investering. Investeringer i statlige rentepapirer benyttes vanligvis som det risikofrie sammenligningsgrunnlaget, selv om ingen investeringer er helt uten risiko.

Sertifikat

Standardisert omsettelig lån med løpetid på inntil 12 måneder (ett år). Se også obligasjon.

Statskasseveksel

Et standardisert omsettelig lån utstedt av den norske stat med løpetid under ett år og ingen rentebetalinger. Se også nullkuponobligasjon.

Styringsrente

Sentralbankens sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette foliorenten.

Swap

Avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente.

Terminrenter

Terminrenter er renter som løper mellom to fremtidige tidspunkter. Terminrentene kan under visse forutsetninger gi uttrykk for markedets forventninger om fremtidig rentenivå.

Valutakurs

Prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Verdipapirforetak

Foretak som yter investeringstjenester.

VPS

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utsteder.